

Teknikker og materialer

Afmaskning: teknik, der benyttes, når der ønskes glasurfrie områder, det vil sige hvor leret enten skal stå råt, eller en anden glasur skal påføres. Til denne teknik anvendes ofte afmaskningsvoks, der påføres med pensel.

Alquifoux: blyholdig glasur, ofte brugt til forsegling af indersiden af køkkentøj.

Begitning (engobe): en flydende blanding af ler med eller uden farve. Farven skabes ved tilsætning af metaloxider. En begitning kan påføres ved at dyppe, bemale, stecilere eller påføre med en svamp eller klud.

Brænding: opvarmning af tørrede keramiske objekter i ovn. Ved brændingen reduceres indholdet af vand. Efter første brænding (forglødning) kan genstandene videreforarbejdes.

Chamotte: betegnelse på hårdtbrændt, ildfast ler, hvor den rå ler tilsættes knust, brændt ler for at give styrke og plasticitet. Chamotte-ler anvendes bl.a. til køkkentøj og teglsten.

Drejeskive: vandret, roterende skive benyttet af en keramikerv til at forme lervarer på. Kaldes også et pottemagerhjul.

Drejet: betegnelse på en formgivningsteknik, hvor leret modelleres på en drejeskive.

Forglødning: den første brænding efter et lermønne er tørret helt op. Efter forglødning og afkøling er emnet klar til påføring af glasur.

Formpresset: det våde ler modelleres via et aftryk. Leret rulles ud og presses ned i en form af for eksempel gips eller forglødet ler. Efter tørring bliver det brændt i ovnen.

Garnering: ler opløst i vand, som bruges til at sammensætte enkeltdele med, for eksempel påsætning af hank. Samlefladerne kradses op, og lerslam bruges som lim/spartelmasse.

Glasur: keramisk glasur består af mineraler. Forskellige parametre i glasurens sammensætning bestemmer, hvordan farven ser ud efter brænding og opvarmning til smeltepunktet. Oxider tilsættes for at give glasuren farve og andre egenskaber.

Ildfast: hårdført keramisk materiale der smelter ved temperaturer over 1580 °C.

Keramikovn: der var to typer keramikovne til rådighed på Madoura-værkstedet: en traditionel romersk ovn, som blev opvarmet ved hjælp af afbrænding af træ under ovnen; og en elektrisk ovn, som det meste af Picassos keramik blev brændt i. Den elektriske ovn var nemmere at styre, hvilket betød at glasuren kunne få flere farver end i den traditionelle romerske ovn.

Keramiske pasteller: industrielt fremstillede pasteller, som bruges til at tegne på lertøj med, tilsat oxider som frembringer farver.

Krakelering: et fint netværk af glasurrevner på en genstand, som opstår under eller efter brænding.

Lertøj: betegnelse for porøs keramik brændt ved lave temperaturer.

Lustre: skinnende, iriserende, perlemorsagtig overflade (tyndt metallag).

Modellering: fri forarbejdning af ler med hænder og værktøj.

Opak: uigennemsigtig og gennemskinnelig, mælket.

Oxider: kemisk blanding af mineral/metal, brugt på keramik til at frembringe farve. En ren oxid opløst i vand kan males direkte på keramikken eller blandes i en glasur. Farverne kommer først frem efter brænding.

Patina: behandling af overfladen på den keramiske genstand efter brænding for at skabe en effekt, som giver en illusion af alder.

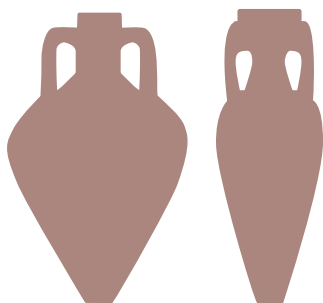
Polering: overfladen på den læderhårde keramik poleres med en sten for at få en jævn og glat overflade.

Sgraffito: motivet ridses eller skrabes frem i et farvelag, så det underliggende lertag bliver synligt.

Stentøj: bred betegnelse for keramik brændt ved relativt høje temperaturer (1250 °C), som er både varme- og frostsikker.

Terrakotta: uglaseret brændt ler i rødbrun farve. Bruges til skulpturer eller byggematerialer.

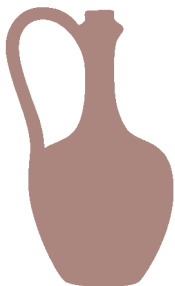
Keramiske former

Amfora: høj græsk vase fra antikken med to hanke og spids bund, brugt til opbevaring af væsker.

Askos: mindre drikkekar fra antikken, hvis form er inspireret af en dyreblære. Ordet askos kommer af græsk og betyder "lædersæk".

Bourrache: Madoura-form inspireret af provencalsk kande med lang hals, brugt til opbevaring af olivenolie.

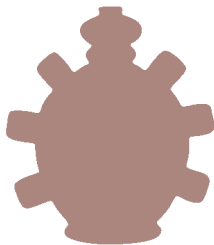
Coupelle: lille rund skål.

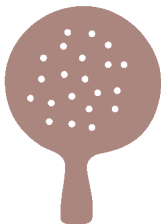
Gargoulette: betegnelse på forskellige kander med lille rund hank, løgformet tud og åbning til påfyldning af vand, brugt i middelhavsområdet. Udformningen er med til at holde vandet køligt ved hjælp af fordampning.

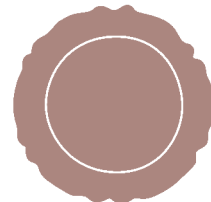
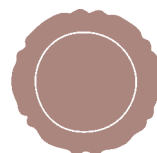
Gazelle: betegnelse for industrielt produceret lertøj med buet form, som bruges til plader eller søjler i en træopvarmet ovn for at skabe luft mellem de keramiske emner.

Gus: produceret af Madoura-værkstedet. Formen er inspireret af en provencalsk eddikebeholder. Et reb blev trukket gennem håndtagene på hver side, så det runde kar kunne hænges op.

Kastanjerister: kasserolle med huller i bunden og håndtag. Traditionelt brugt i middelhavsområdet til kastanjeristning over et bål.

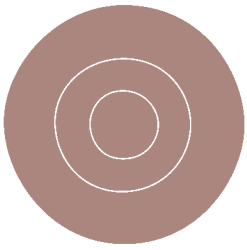
Louis XV-service: rokoko-inspirerede tallerkener eller fade med ornamenterede (rocaille) kanter, formstøbt efter Madoura-form.

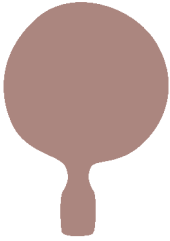
Pichet gothique: Madoura-produceret kande med bred, foldet tud og en hank.

Pignate: betegnelse for traditionelt køkkentøj fra Provence i rødt chamottelertøj med to hanke. Findes både med lige og buede sider.

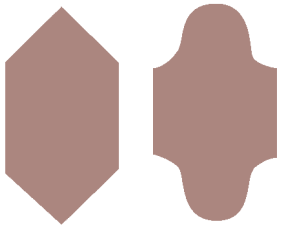
Plat espagnol: stort drejet fad med hævet midte. I 1957 bestilte Picasso denne form fra Madoura-værkstedet baseret på et mozarabisk forlæg, som tilhørte Jean Ramié.

Pølon: kasserolle med håndtag i chamotte-lertøj.

Strukturkrukke: begreb benyttet af Picasso til at beskrive et stykke keramik, som var sammensat af flere drejede dele.

Tanagra: terrakotta-statuetter eller gravfigurer, oftest kvinder, som stammer fra Bøotien (Grækenland) og byen Tanagra. Senere blev ordet tilknyttet alle antikke statuetter af denne type og kobles også til Picassos kvindelige figurer, hvoraf mange er baseret på en drejet flaske.

Tomette: aflang klinke til gulvbelægning, brugt i Spanien og Provence.

Vase tripod: Madoura-produceret form inspireret af antikke terrakottakrucker med tre runde ben, en rund krop og lang hals brugt til begravelser.

Zoomorf: keramiske genstande udformet som dyr, figurer eller ansigter fundet i mange antikke kulturer. Suzanne Ramié skabte sine egne formgivning ud fra præ-columbiansk lertøj og keramik fra Middelhavsområdet. Picasso formede selv zoomorfe figurer ved at samle keramiske elementer, men lavede også referencer til traditionelt lertøj ved at male og modellere eksisterende kander og beholdere som menneskelige eller dyrelignende figurer.

© Silhouetterne er reproduceret med venlig tilladelse fra Salvador Haro González. De blev første gang vist i hans bog *Pintura y creación en la cerámica de Pablo Picasso*, Fundación Picasso, Malaga, 2007

Editioner

Edition Picasso: betegnelse for keramisk serie i begrænset oplag, som Picasso autoriserede og lavede i samarbejde med Madoura-værkstedet. Editionerne blev dekoreret af håndværkere, som fremstillede replikaer efter Picassos originaler.

D'après Picasso: stempel og betegnelse brugt til Picasso-editionerne, som verificerer den teknik Madoura-værkstedet har benyttet i produktionen. Denne type edition er en præcis replika fremstillet af Madoura-værkstedets keramikere.

Empreinte originale: stempel og betegnelse brugt til Picasso-editionerne. Denne type edition blev produceret på basis af en gipsafstøbning af Picassos originale keramiske værk.

Madoura plein feu: stempel som verificerer editionens autenticitet og proveniens.

Poinçon Original de Picasso: stempel brugt til at verificere autenticiteten af en Picasso-edition, brugt i de sene editioner.